

MOCIÓ PER ADHERIR PALMA A LA COMMEMORACIÓ DELS 500 ANYS DE LES GERMANIES

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

El 7 de febrer de 2021 es compliran cinc-cents anys d'un dels episodis més rellevants en la història de la nostra ciutat: la Germania, aixecament que s'inicià el 7 de febrer de 1521 i acabà el 7 de març de 1523.

Entre les principals causes que provocaren aquells fets hi trobam els abusos, la corrupció i l'espoliació duta a terme per part de les oligarquies, així com les diferents crisis sanitàries, econòmiques i socials que empobriren la població, principalment la pagesia i els menestrals, i endinsaren el Regne en la misèria. Entre els principals objectius dels alçats trobam una redistribució justa dels impostos i la reivindicació, per part dels estaments més humils de la societat, de gaudir de llibertats polítiques i socials, al crit de "Pac qui deu! Mori el mal Govern!"

El 1521 els sectors més compromesos de la societat havien arribat al convenciment que el Regne de Mallorca mai seria lliure si no eren els mateixos afectats els que transformaven les estructures del poder que els mantenien en la captivitat més abjecta. Una de les primeres accions dutes a terme pels agermanats va ser la de crear un òrgan nou anomenat la Tretzena - a imitació de la Valenciana Junta dels Tretze - constituïda per l'Instador del bé comú, Joan Crespí, i per dotze tretzeners, representant la ciutat i la part forana. Pel que fa a les mesures dutes a terme, tant Joan Crespí com Joanot Colom engegaren una sèrie de reformes polítiques per dur a terme una progressiva reducció del deute a través de la "Santa Quitació", l'elaboració d'un cadastre per tal que tothom contribuís d'acord amb la vàlua dels béns posseïts i, també, la supressió de certs drets personals que afectaven, molt directament, l'estament popular.

L'oposició granítica dels sectors més reaccionaris, conscients que tals reformes podien perjudicar la seva privilegiada situació, juntament amb l'oposició de l'emperador a escoltar els seus súbdits, no deixà cap altra opció als revoltats que la rendició o la lluita fins al final. Al llarg dels 25 mesos que durà la germania mallorquina es produïren desafeccions del bàndol agermanat, però molts altres moriren en els diferents enfrontaments. En poc temps, l'avanç de les tropes reials per l'illa va ser imparable, i l'últim reducte agermanat, Ciutat, va ésser ocupat el 7 de març de 1523, d'acord amb unes capitulacions que no serien respectades.

La repressió no és feu esperar i va ser terrible. A més de les sentències de mort, també es confiscaren centenars de béns i s'imposaren multes econòmiques. Entre els nombrosos executats destaca el líder de l'aixecament, Joanot Colom, el qual fou executat, esquartrat, la seva llar esbucada i sembrada de sal. El seu cap va estar penjat 299 anys, fins al 1822, dins una gàbia a la plaça de la Porta Pintada. Com a resultat de tot plegat ens trobam que la població minvà i s'empobrí, fins a tal punt que es començà a recuperar només 30 anys després.

La memòria de les Germanies a la nostra ciutat no va desaparèixer mai i, per aquest motiu, trobam actualment carrers, escultures i fills il·lustres que reivindiquen els seus

protagonistes. Cal recordar especialment el memorial instal·lat a la Plaça del Roser per Rafel Manera, primer batle de Palma elegit democràticament per sufragi universal masculí el 1870. Aquesta placa va córrer perill durant la Guerra Civil i, per aquest motiu, la família Tous la va servir perquè no fos destruïda fins que no es recobràs la democràcia, i finalment fou restituïda durant la Transició Democràtica.

El 2021 és de justícia recordar la Germania, no solament pel coratge que tingueren els nostres avantpassats en enfrontar-se a una societat injusta, sinó perquè els valors que empararen aquesta lluita són ben vigents: democratitzar les estructures governamentals per tal que tots els ciutadans gaudeixin dels mateixos drets i oportunitats.

Recuperar i difondre la memòria col·lectiva, tant popular com institucional, dels moviments socials que han lluitat per un futur millor per al poble de Mallorca és una deure per a tota persona que es vulgui comprometre amb la democràcia i la nostra història. Així doncs, serveixi aquesta commemoració per a reivindicar també les lluites compartides que durant anys han tengut lloc en diferents àmbits per fer-nos avançar com a poble.

ACORDS

Per tots aquests motius, el Ple de l'Ajuntament de Palma proposa l'adopció dels següents acords:

1. L'Ajuntament de Palma s'adhereix al manifest de commemoració dels 500 anys de la Germania mallorquina (1521-2021).
2. L'Ajuntament de Palma treballarà amb les altres institucions de Mallorca en la commemoració d'aquest episodi de la nostra història.
3. L'Ajuntament de Palma es compromet a celebrar, adaptada a la situació de la COVID-19, la commemoració dels 500 anys de la Germania mallorquina dia 7 de febrer del 2021.
4. L'Ajuntament de Palma es compromet, durant l'any 2021, a promoure exposicions, concerts, conferències, xerrades, presentacions de llibres, taules rodones i tot tipus d'activitat entorn de la Germania de Mallorca.
5. L'Ajuntament de Palma trametrà una còpia dels acords a la comissió cívica "Germania 500", alhora que procurarà que tots els actes entorn de la Germania portin el segell del Vè centenari.